

**Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Museoviraston välinen tulossopimus
vuosille 2024-2027**

Sisällys

1	Strategiset linjaukset.....	3
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	4
3	Tulostavoitteet.....	6
4	Voimavarojen hallinta.....	12
5	Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset.....	17
~~6~~	~~Litteet.....~~	~~18~~

1 Strategiset linjaukset

Suomen menestys, hyvinvointi ja kestävä kasvu perustuvat inhimillisen ja sosiaalisen pääoman kasvuun ja innovaatioihin. Suomi on kuitenkin jäänyt tuottavuuden ja talouden kasvussa verrokkimaista jo pitkään. Suomen koulutustason nousu on pysähtynyt. Luovien alojen kasvupotentiaalia ei ole hyödynnetty riittävästi. Erot suomalaisten hyvinvoinnissa ja terveydessä ovat suuret. Väestö vanhenee ja syntyvyys on matala. Alueiden kehitys eriytyy. Samaan aikaan myös Suomen ja Euroopan kansainvälinen toimintaympäristö on muuttunut.

Sivistyshallinnolla on keskeinen rooli toimintaympäristön haasteisiin vastaamisessa. Sivistyshallinto mm. turvaa sivistyksellisten perusoikeuksien yhdenvertaista toteutumista, panostaa perustaitojen oppimiseen ja tukeen, vahvistaa kulttuurin ja luovien alojen merkitystä yhteiskunnassa ja edistää kansalaisten hyvinvointia ja osallisuutta sekä edistää toimillaan talouskasvua. Myös toimialan rakenteiden ja rahoituksen uudistamisessa sivistyshallinnolla on keskeinen tehtävä.

Viraston tulossopimus perustuu keskeisiin strategisiin linjauksiin, jotka on esitetty hallitusohjelmassa kaudelle 2023-2027 ja sen pohjalta laadittavassa hallituksen toimintasuunnitelmassa, julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2024-2027, ministeriön ehdotuksessa vuoden 2024 talousarvioksi, opetus- ja kulttuuriministeriön strategiassa 2030 sekä hallinnonalan toimialakohtaisissa ja virastoja koskevissa strategioissa, periaatepäätöksissä ja toimintaohjelmissa.

Valmistelussa otetaan huomioon Sivistyshallinto 2030-muutosohjelman mukaiset linjaukset vuosille 2023-2026.

Viraston toimintaan vaikuttavat myös valtionhallinnon yhteiset strategiset linjaukset kuten julkisen hallinnon strategia, julkisten hankintojen strategia sekä valtioneuvoston periaatepäätökset valtion toimitilastrategiaksi ja monipaikkaisen työn, opiskelun ja asumisen edistämiseksi sekä valtioneuvoston selonteko Suomen digitaalisesta kompassista.

Keskeisiä strategisia linjauksia ja tavoitteita sisällytetään tulossopimukseen myös valtionhallinnon tuottavuusohjelmaan ja virastorakenteeseen liittyen, henkisistä voimavaroista, riskienhallinnasta, tiloista ja infrastruktuurista, tasa-arvosta, yhdenvertaisuudesta, kulttuurisesta moninaisuuden edistämisestä sekä kestävästä kehityksestä.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

2.1 Hallitusohjelmasta tulevat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Hallituksen asettamat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle ovat:

- Varhaiskasvatuksen laatu paranee.
- Suomalaisten oppimistulokset ja koulutustaso nousevat.
- Perustaitojen osaaminen vahvistuu ja jokainen saavuttaa peruskoulusta riittävät perustiedot.
- **Sivistys (koulutus, tiede, kulttuuri ja taide, nuoriso- ja liikunta) luo edellytyksiä talouden kasvulle**
- Koulutus vastaa paremmin työelämän tarpeisiin ja vähentää kohtaanto-ongelmaa.
- Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä vähenee.
- Kaiken ikäiset suomalaiset liikkuvat enemmän.

2.2 Sivistyshallinnon yhteiset toiminnalliset tavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala muodostaa sivistyshallinnon, jolla luodaan edellytyksiä Suomen talouden kasvulle, kilpailukyvyllä ja hyvinvoinnille sivistyksen, luovuuden, innovaatioiden ja osaamisen kautta. Sivistyshallinnon yhteiset toiminnalliset tavoitteet ovat:

- Toteutetaan valtionhallinnon tuottavuusohjelmaa, jolla tuetaan hallituksen julkisen talouden kestävyysvajetta. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään hallinnollisen työn vähentämisessä.
- Selkeytetään opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluvaa virastorakennetta, kevennetään päällekkäistä hallintoa ja vahvistetaan virastojen tuloksellista ohjausta Sivistyshallinto 2030 - loppuraportin suuntaisesti huomioiden nykyisten yksiköiden erilaiset tehtävät.
- Parannetaan johtamista opetus- ja sivistyssektorilla.
- Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan varautumista ja riskienhallintaa valtionhallinnon toimijoille vuonna 2023 julkaistavan riskienhallinnan käsikirjan pohjalta.
- Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhdenvertaisuusvaltuutetun ja tasa-arvovaltuutetun ohjeiden mukaisesti.
- Sivistyksellä, osaamisella ja yhteiskunnan uudistamisella tuetaan kulttuurista muutosta kestävyysmurroksen saavuttamiseksi. Sivistyshallinto noudattaa kestävä kehityksen tavoitteita sekä seuraa tavoitteiden toteutumista muun muassa valtionhallinnon yhteistä vastuullisuusraportoinnin viitekehystä hyödyntäen.
- Kulttuurista moninaisuutta edistetään tavoitteellisin toimin ja panostetaan koko henkilökunnan jatkuvaan oppimiseen moninaisuutta koskevissa asioissa. Moninaisuustyössä hyödynnetään soveltuvin osin ministeriön moninaisuuden toimenpideohjelmassa tulossopimuskaudelle määrittämiä toimenpiteitä.

2.3 Kulttuuripolitiikan strategiset ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

- Opetus- ja kulttuuriministeriön strategian 2030 tavoitteet:
  - o Kaikkien kyvyt ja osaaminen vahvistuvat
  - o Luova, tutkiva ja vastuullinen toiminta uudistaa yhteiskuntaa
  - o Merkityksellisen elämän edellytykset turvataan yhdenvertaisesti.
- Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan strategian 2025 mukaiset vuoden 2024 valtion talousarviossa asetetut yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet:
  - o Luova työ ja tuotanto: Taiteellisen ja muun luovan työn tekemisen edellytykset parantuvat ja tuotannon sekä jakelun muodot monipuolistuvat.
  - o Osallisuus ja osallistuminen kulttuuriin: Osallisuus kulttuuriin lisääntyy ja eri väestöryhmien erot osallistumisessa kaventuvat.
  - o Kulttuurin perusta ja elinvoimaisuus: Kulttuurin perusta on vahva ja elinvoimainen.
- Keskeiset toimialaa linjaavat valtioneuvostotasoiset dokumentit:

- Valtioneuvoston periaatepäätös kulttuuriperintöstrategiasta 2023-2030
  - Kansallinen maailmanperintöstrategia 2015-2025
  - Suomen arkkitehtuuripoliittinen ohjelma 2022-2035
- Viraston tunnistamat muut valtakunnalliset tavoitteet:
- Valtakunnallisten inventointien kehittäminen (alueidenkäyttölaki)
  - Valtion kiinteistöstrategia
  - Museopoliittinen ohjelma
  - Taide, kulttuuri ja moninainen Suomi -toimenpideohjelma

3 Tulostavoitteet

Museoviraston tehtävänä yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden toteuttamisessa on:

- Edistää toiminnassaan läpäisevästi yhdenvertaisuutta, demokratiaa ja osallisuutta kulttuuriperintöön
- Huolehtia monimuotoisesta kulttuuriperinnöstä yhteiskunnallisena voimavarana
- Edistää kestävästä kehitystä yleisötyön, kulttuuriperinnön suojelun ja omien toimintatapojen muutoksen kautta
- Osallistua aktiivisesti kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön kulttuuriperinnön merkityksen ja mahdollisuuksien tunnistamiseksi ja hyödyntämiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö asettaa Museovirastolle seuraavat talousarviotavoitteet (2024):

- *Palveluita, aineistoja ja tutkimusinfrastruktuuria kehitetään saavutettaviksi, asiakaslähtöisiksi ja mahdollisimman digitaalisiksi tutkimuksen edistämiseksi ja tiedon sekä ymmärryksen lisäämiseksi kulttuuriperinnöstä. Tavoitetta tukee vuonna 2022 käynnistetty laaja hankekokonaisuus "Toimitiloista työn muutokseen ja digitaalisuuteen".*
- *Suomen kansallismuseon palveluita ja toimintamalleja uudistetaan Uusi Kansallinen -hankekokonaisuudessa. Museon valtakunnallinen vaikuttavuus vahvistuu ja kansainvälinen tunnettuus lisääntyy. Kansallismuseon lisärakennus- ja peruskorjaushanke käynnistyy, ja kohde on suljettu yleisöltä 2023–2026.*
- *Museo edistää ohjelmistoillaan ja yleisötyöllään kulttuurista ja sosiaalista kestävyyttä.*
- *Museovirasto huolehtii monimuotoisesta kulttuuriperinnöstä yhteiskunnallisena voimavarana tarjoamalla tietoa ja osaamista kulttuuriperinnön kehittämiseksi ja suojelemiseksi.*
- *Museovirasto osallistuu Kulttuuriperintöstrategian toimeenpanosta ja muinaismuistolain uudistamisesta aiheutuvien toimenpiteiden valmisteluun.*
- *Museovirasto pyrkii vahvistamaan kulttuuriperinnön ja kulttuuriperintötiedon roolia osana kokonaisturvallisuutta ja yhteiskunnan turvallisuusstrategiaa sekä huolehtimaan säilymisen turvaamisesta myös kriisitilanteissa.*
- *Kulttuuriperinnön digitalisaation ja tiedonhallinnan kehittäminen on lähitulevaisuudessa entistä keskeisempää erilaisiin poikkeustilanteisiin varautumisessa.*

Museovirasto on kulttuuriperinnön asiantuntija, palvelujen tuottaja, toimialansa kehittäjä ja viranomainen. Se kartuttaa, hoitaa ja esittelee kulttuurihistoriallista kansallisuusomaisuutta, tallentaa, tuottaa ja välittää tietoa. Museovirasto vastaa kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristön, arkeologisen kulttuuriperinnön ja rakennusperinnön sekä kulttuuriomaisuuden suojelusta yhdessä muiden viranomaisten ja muun museolaitoksen kanssa. Se myös kartuttaa ja esittelee kulttuurihistoriallista kansalliskokoelmaa, tutkii aineellista kulttuuriperintöä sekä tukee ja kehittää museoalaa valtakunnallisesti. Museovirastoon kuuluu Suomen kansallismuseo.

Ymmärrys kulttuuriperinnöstä ja kulttuureista on osa sivistystä ja luo valmiuksia hedelmälliselle vuorovaikutukselle yhteiskunnan eri osa-alueilla. Henkinen hyvinvointi, tasapainoinen kulttuuri-identiteetti sekä moninaisuutta kunnioittava kulttuuri ovat **kestävän kasvun** tärkeintä perustaa. Panostus kulttuuriperintökohteisiin, niiden säilymiseen ja kunnossapitoon sekä niitä koskevaan tietoon luo pohjaa mm. matkailulle ja luoville ekosysteemeille. Suomen kansallismuseon kohteet ja kokoelmat lisäävät alueellista elinvoimaa. Museo tuottaa ohjelmistoja jatkuvassa yhteistyössä luovan alan toimijoiden kuten suunnittelijoiden, taiteilijoiden ja tuottajien kanssa, ja mahdollisuudet kasvavat merkittävästi Kansallismuseon uudisosan valmistuessa. Museovirasto huolehtii omalta osaltaan monimuotoisen kulttuuriperinnön säilymisestä sekä sitä koskevan tiedon tuottamisesta ja saatavuudesta monessa muodossa, luoden kestävän pohjan monimuotoiselle kulttuuriperinnölle yhteiskunnallisena voimavarana. Virasto osallistuu aktiivisesti kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön kulttuuriperinnön merkityksen ja mahdollisuuksien tunnistamiseksi ja hyödyntämiseksi. Museoviraston jakamalla valtionavustuksilla ja niihin kytkeytyvällä ohjauksella ja neuvonnalla vaikutetaan laajasti kansallisen kulttuuriperinnön ja kulttuuriperintökohteiden asianmukaiseen hoitoon ja ylläpitoon, perinteisten taitojen säilymiseen, museoiden toiminnan innovatiiviseen kehittymiseen sekä yhdistys- ja järjestötoimintaan perustuvan perinteen jakamiseen ja tallennukseen.

Museoviraston keskeinen toimenpide **tuottavuussäästöjen** mahdollistamiseksi on kokoelmien keskittäminen Kokoelma- ja konservointikeskukseen, ja samalla huomattavat tilakustannussäästöt, kun keskittäminen on valmis vuonna 2026. Palveluita, aineistoja ja tutkimusinfrastruktuuria kehitetään edelleen saavutettaviksi, asiakaslähtöisiksi ja mahdollisimman digitaalisiksi. Tavoitteena on merkittävä **tehostuminen kyvyssä palvella asiakkaita** ja vaalia kansallista kulttuuriperintöä panostamalla digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämiseen. Aineistojen digitaalisen saatavuuden lisäämisellä parannetaan julkisen ja yksityisen sektorin kykyä hyödyntää yhteistä kulttuuriperintöämme. Panostukset kulttuuriympäristötiedon digitaalisuuteen ja automatisoituihin prosesseihin tehostavat ja sujuvoittavat esimerkiksi lupaprosesseja, tehostavat hallinnollista työtä ja tuovat pidemmällä aikavälillä säästöjä ja lisäarvoa asiakkaille. Virasto toteuttaa tuottavuusohjelman mukaiset toimet JTS 2025-2028:n mukaisesti huomioiden henkilöstön hyvinvointi ja palvelukyvyn laatu.

Kulttuuriperinnön ja kulttuuriperintötiedon rooli osana **kokonaisturvallisuutta** ja yhteiskunnan turvallisuusstrategiaa on noussut yhä enemmän yhteiskunnalliseen keskusteluun, ja vahvistunut sen myötä. Tavoitteena on, että kulttuuriperinnön säilyminen on aiempaa paremmin turvattu myös kriisitilanteissa. Museovirasto edistää suunnittelukaudella erityisesti kohteiden turvallisuutta vahvistavaa politiikkaa sekä kriisivalmiuteen liittyvää kohteiden sähköistä dokumentointia.

Edistämällä kulttuurisesti **kestävää kehitystä** Museovirasto luo edellytyksiä yhteiskunnan taloudelliselle, ekologiselle ja sosiaaliselle kestävyydelle. Kulttuurinen kestävyys vaikuttaa kolmella tasolla, käsittäen kulttuurien säilymisen ja kulttuurisen moninaisuuden vaalimisen, kyvyn ratkaista kulttuurien välisiä ristiriitoja ja luoda vuoropuhelua sekä mahdollisuuden vaikuttaa ihmisten toiminnan muutokseen ja kestävien toimintatapojen omaksumiseen. Panostamalla säilyttävän korjaamisen kehittämiseen ja sen neuvontaan Museovirasto tukee vihreää siirtymää, työllisyyttä ja kestävä korjaamisen kulttuurin ja taitojen vahvistumista. Museovirasto edistää kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamista toteuttamalla kestävä kehityksen toimintaohjelmaansa ja hyödyntämällä sitä ja vastuullisuusraportointiaan kehittämisen välineenä.

Kulttuuri-identiteetti ja elävä suhde kulttuuriperintöön, ymmärrys erilaisista kulttuureista sekä sivistykseen kuuluva historian ja kulttuurien tuntemus ovat tärkeitä edellytyksiä sosiaalisesti toimivalle, avoimelle, innovatiiviselle ja rauhanomaiselle yhteiskunnalle. Museoiden toiminta tavoittaa yhteisöjä ja ihmisiä laajasti ja mahdollistaa matalan kynnyksen osallisuuden kokemuksia lisäten yhteiskunnalliseen toimeliaisuuteen tarvittavia voimavaroja ja kuuluminen tunnetta. Suomen kansallismuseo vahvistaa toiminnallaan ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa hyviä väestösuhteita, **kulttuurista moninaisuutta**, kulttuurien välistä ymmärrystä sekä yhdenvertaista osallisuutta kulttuuriin ja yhteiskuntaan.

3.1 Museoviraston tulostavoitteet

Sivistys (koulutus, tiede, kulttuuri ja taide, nuoriso- ja liikunta) luo edellytyksiä talouden kasvulle (HO).

Tulostavoite 1 (TAE): Museovirasto tarjoaa entistä ajantasaisempaa ja vaikuttavampaa tietoa kulttuuriperinnöstä, luoden kestävä pohjan monimuotoiselle kulttuuriperinnölle yhteiskunnallisena voimavarana	
2024	- Valtakunnallisten rakennettujen ympäristöjen inventoinnin (RKY) päivitystyön suunnittelu ja kohteiden seurantatiedon määrittely ja menetelmien suunnittelu on käynnistetty yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. - Virtavesien kulttuuriperinnön tilannekuva on valmis ja julkaistu.
2025	- RKY-inventoinnin päivitystyö on edennyt suunnitelman mukaisesti. Kohteiden seurantatieto on määritelty ja seurantamenetelmät valittu. - Virtavesien kulttuuriperintöä koskeva tilannekuvatieto on aktiivisessa käytössä virtavesihankkeissa.
2026	- RKY-inventoinnin päivitystyö on edennyt suunnitelman mukaisesti. - RKY-inventoinnin seurannan toteutus on valmisteltu.
2027	- RKY-inventoinnin päivitystyö on valmistunut Museoviraston osalta. - RKY-inventoinnin seurantatiedon kerääminen on aloitettu päivityksen vahvistamisen jälkeen.

Tulostavoite 2 (TAE): Kansallismuseo uudisosineen avautuu korkeatasoisena, kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävänä kulttuurikohteena 2027 tuoden monipuolisilla ohjelmistoillaan uutta, kilpailukykyistä kulttuuritarjontaa ja vahvistaen Suomen ja Helsingin kulttuurista vetovoimaa.	
2024	Kansallismuseon näyttelyohjelmisto vuosille 2027–2029 uudisosaan sekä päärakennuksessa vapautuviin tiloihin on konseptoitu ja sisällöntuotanto käynnistetty.
2025	Tilojen toiminnallisen infrastruktuurin hankinnat, ohjelmiston tuotanto sekä henkilöstön rekrytointi on käynnistetty ja ajanmukaiset työkalut palveluiden markkinointiin, myyntiin ja tuotannonohjaukseen on otettu käyttöön.
2026	- Kansallismuseon uudisosa ja peruskorjatut tilat on vastaanotettu rakennushankkeilta. Uudistetut toimintamallit on otettu käyttöön Suomen kansallismuseon kohteissa valtakunnallisesti. - Ensimmäisenä avautuvat näyttelyt ovat pääosin valmistuneet.
2027	- Kansallismuseo avataan kokonaisuudessaan yleisölle ja seuraavien vuosien ohjelmistotuotanto on aikataulussaan. - Kansallismuseolle asetetut kävijä- ja tulotavoitteet saavutetaan.
Tulostavoite 3 (TAE): Museovirasto panostaa kulttuuriperintöstrategian toimeenpanosuunnitelman ja muinaismuistolain uudistamisen ja toimeenpanon mukanaan tuomien muutosten toteuttamiseen.	
2024	Museoviraston osuus Kulttuuriperintöstrategian toimeenpano-ohjelmaan on toteutettu suunnitellusti.
2025	- Museovirasto on jalkauttanut Kulttuuriperintöstrategian toimeenpano-ohjelman toimenpiteet oman toimintansa suunnitteluun (palvelusopimukset). - Arkeologista kulttuuriperintöä koskevan lakiuudistuksen verkko- ja ohjeaineisto on valmistunut, koulutukset toteutettu ja tietovarannon kehittäminen käynnistetty resurssien puitteissa. - Kansalaisten kulttuuriperintöä koskevat näkemyksiä on kartoitettu ja tulokset julkaistu Kulttuuriperintöbarometrina yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön ja ympäristöministeriön kanssa.
2026	Arkeologista kulttuuriperintöä koskevan lain mukaiset tietovarannot ja tiedon tallennus on saatettu lain edellyttämälle tasolle resurssien puitteissa.
2027	Arkeologista kulttuuriperintöä koskevan lain mukaiset prosessit ovat sujuvia, tehokkaita ja vakiintunut osa Museoviraston toimintaa.
Tulostavoite 4 (TAE): Museovirasto osallistuu aktiivisesti kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön kulttuuriperinnön merkityksen ja mahdollisuuksien tunnistamiseksi ja hyödyntämiseksi.	
2024	Aaltojen arkkitehtuuria koskeva esitys on valmistunut.
2025	Aaltojen arkkitehtuuria koskeva esitys maailmanperintöluetteloon on jätetty UNESCOlle suunnitelman mukaisesti.
2026	- Aalto-sarjaesitys nimetään maailmanperintölistalle. - Kohteiden koordinoinnin tavasta ja vastuista on sovittu.
2027	Aalto-kohteiden hallintomalli on toiminnassa ja kohteiden ohjaus alkanut.

Toteutetaan valtionhallinnon tuottavuusohjelmaa, jolla tuetaan hallituksen julkisen talouden kestävyysvajetta. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään hallinnollisen työn vähentämisessä.

Tulostavoite 5: Virasto toteuttaa tuottavuusohjelman mukaiset toimet JTS 2025-2028:n mukaisesti huomioiden henkilöstön hyvinvointi ja palvelukyvyn laatu.	
2024	- Virasto osallistuu tuottavuusohjelman toimenpiteiden valmisteluun ja valmistautuu linjausten perusteella vuosien 2025-2027 toimenpiteisiin. - Mahdollisuudet erityisesti kiinteistökustannusten vähentämiseen on selvitetty.
2025	Virasto toteuttaa tuottavuusohjelman mukaiset toimet huomioiden henkilöstön hyvinvointi ja palvelukyvyn laatu.
2026	
2027	

Tulostavoite 6 (TAE): Palveluita, aineistoja ja tutkimusinfrastruktuuria kehitetään saavutettaviksi, asiakaslähtöisiksi ja mahdollisimman digitaalisiksi	
2024	• Suomen kansallismuseon kokoelmien siirto Orimattilan keskusvarastosta Kokoelma- ja konservointikeskukseen on toteutettu ja jatkotoimet keskuksessa aloitettu. • Digitoinnin kokonaissuunnitelma on laadittu. • Arkeologisen tiedon järjestelmien ratkaisuvaatimukset ovat valmiit ja hankinnat on aloitettu. • Arkeologisen tiedon ja tutkimusinfrastruktuurin (Arkeologia 2.0) kansallinen konsortio aloittanut ja kansallinen tavoitetilä sovittu.
2025	• Kokoelmien siirto Sturenkadulta Kokoelma- ja konservointikeskukseen on saatettu päätökseen. • Esineiden ja valokuvien digitoinnin prosessit on uudistettu yhteistyössä muiden muistiorganisaatioiden kanssa. • Arkeologisen tiedon järjestelmien hankinnoissa on edetty suunnitelman mukaisesti ja tietovarannon ensimmäiset toteutukset on tehty resurssien puitteissa. • Arkeologia 2.0 rahoitushaut ja kansallisen infrastruktuurin rakentaminen aloitettu resurssien puitteissa.
2026	• Uudet kokoelma- ja tietopalvelut on avattu uudistettuun palvelukonseptiin pohjautuen. • Arkeologisen tiedon järjestelmien ensimmäiset kokonaisuudet ovat valmiit ja prosessit vakiinnutettu. • Arkeologia 2.0 kokonaisuuden rakentaminen jatkuu suunnitelmallisesti vaiheittain resurssien puitteissa.
2027	• Kokoelma- ja konservointikeskukseen siirrettyjen kokoelmien jälkityöt, hyllytys ja luettelointi on saatettu päätökseen.

Selkeytetään opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluvaa virastorakennetta, kevennetään päällekkäistä hallintoa ja vahvistetaan virastojen tuloksellista ohjausta Sivistyshallinto 2030 - loppuraportin suuntaisesti huomioiden nykyisten yksiköiden erilaiset tehtävät.

Tulostavoite 7: Virasto osallistuu aktiivisesti Sivistyshallinto 2030 –uudistushankkeen valmisteluun ja toimeenpanoon koko sivistyshallinnon yhteistyönä.	
2024	• Virasto osallistuu ohjausryhmän ja alatyöryhmien työhön uudistushankkeen asettamispäätöksen mukaisesti. • Virasto käynnistää uudistuksen toimeenpanon sivistyshallinnon yhteisten linjausten mukaisesti.
2025	• Virasto valmistautuu uudessa virastorakenteessa toimimiseen ja toimeenpanee uudistushankkeen mukaiset toimet sivistyshallinnon yhteisten linjausten mukaisesti.
2026	
2027	

Parannetaan johtamista opetus- ja sivistyssektorilla.

Tulostavoite 8: Museoviraston esihenkilöstön toimintakykyä tuetaan ja ylläpidetään tulossopimuskauden suurissa muutoksissa	
2024	• Esihenkilökoulutusta on toteutettu suunnitelman mukaisesti, painottaen psykososiaalisen kuormituksen ennaltaehkäisyä ja muutostukea.
2025	• Kaikki esihenkilöt ovat käyneet Mielenterveyden ensiapukurssin.
2026	• Esihenkilökoulutusta on toteutettu suunnitelman mukaisesti.
2027	• Esihenkilökoulutusta on toteutettu suunnitelman mukaisesti.

Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan varautumista ja riskienhallintaa valtionhallinnon toimijoille vuonna 2023 julkaistavan riskienhallinnan käsikirjan pohjalta.

Tulostavoite 9 (TAE): Kulttuuriperinnön ja kulttuuriperintötiedon rooli osana kokonaisturvallisuutta ja yhteiskunnan turvallisuusstrategiaa vahvistuu. Kulttuuriperinnön säilyminen on aiempaa paremmin turvattu myös kriisitilanteissa.	
2024	• Haagin yleissopimuksen mukainen kulttuuriomaisuusluettelo on vahvistettu. • Sopimuksen toimeenpanon asema ja organisointi osana kansallista kokonaisturvallisuutta ja varautumista on selkeytetty yhteistyössä OKM:n kanssa. • Sopimuksen toimeenpanoon liittyvä yhteistyö, ohjeistukset ja muut jatkotoimet on käynnistetty. • Rakennetun kulttuuriympäristön 3D-mallinnuksen priorisointisuunnitelmatyö on käynnistetty resurssien puitteissa.
2025	• Haagin sopimuksen toimeenpanossa on vakiinnutettu vuoden 2024 tavoitetaso. • Rakennetun kulttuuriympäristön 3D-mallinnuksen ohjeistukset ja kansallinen toimintamalli ovat valmistuneet resurssien puitteissa. • 3D-aineiston digitointiprosessia on sujuvoitettu huomattavasti ja pitkäaikaissäilytys otettu aktiivikäyttöön.
2026	• Haagin sopimuksen toimeenpanossa on vakiinnutettu vuoden 2024 tavoitetaso. • Rakennetun kulttuuriympäristön 3D-dokumentointiprosessi on vakiinnutettu käyttöön.
2027	• Haagin sopimuksen toimeenpanossa on vakiinnutettu vuoden 2024 tavoitetaso. • Rakennetun kulttuuriympäristön 3D-dokumentointiprosessi on vakiinnutettu käyttöön.

Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhdenvertaisuusvaltuutetun ja tasa-arvovaltuutetun ohjeiden mukaisesti.

Tulostavoite 10: Virasto on aiempaa tasa-arvoisempi ja monimuotoisempi työpaikka	
2024	• Rekrytointiprosessissa on otettu mukaan monimuotoisuutta korostava elementti ilmoituksissa ja haastatteluissa.
2025	• Saavutettavuutta koskevien suositusten tehostettu jalkauttaminen koko organisaatiossa prosesseissa ja perehdyttämisineistoissa.
2026	• Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutuminen on arvioitu ja suunnitelma päivitetty.
2027	• Uuden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman seuranta on vakiinnutettu.

Sivistyksellä, osaamisella ja yhteiskunnan uudistamisella tuetaan kulttuurista muutosta kestävyysmurroksen saavuttamiseksi. Sivistyshallinto noudattaa kestävä kehityksen tavoitteita sekä seuraa tavoitteiden toteutumista muun muassa valtionhallinnon yhteistä vastuullisuusraportoinnin viitekehystä hyödyntäen.

Tulostavoite 11: Museovirasto vahvistaa vastuullisella toiminnallaan kulttuurista muutosta ja tukee yhteiskunnan kestävyysmurrosta.	
2024	• Museovirasto on tuottanut uutta tietoa, ohjeita ja hyviä käytäntöjä kestävä korjaamisen tueksi ja tarjoaa niitä erityisesti maksuttoman Korjaustaito.fi-sivuston kautta, joka tavoittaa 10 000 käyntiä vuodessa. • Museovirasto on liittynyt Ekokompassi-ympäristöjärjestelmään ja käyttää sen tuloksia toimintansa kehittämiseen kestävämmäksi. • Museoviraston ja Suomen kansallismuseon yhteisen kokoelmapolitiikan päivitys kestävyysnäkökulmien osalta on aloitettu. • Konservoinnissa on otettu käyttöön kestävä kehitystä edistäviä menetelmiä ja tehty suunnitelma olosuhdevaatimusten uudelleenmäärittelylle.

2025	- Museovirasto on tuottanut uutta tietoa, ohjeita ja hyviä käytäntöjä kestävän korjaamisen tueksi ja tarjoaa niitä erityisesti maksuttoman Korjaustaito.fi-sivuston kautta, joka tavoittaa 12 000 käyntiä vuodessa. - Modernin rakennusperinnön korjaamiseen liittyvä sisältö on vahvistunut ja pienempien kohteiden korjaajille suunnattu korjausohjeisto on valmistunut. - Museoviraston ja Suomen kansallismuseon yhteisen kokoelmapolitiikan päivitys on valmistunut ja ohjaa kartuntaa, säilyttämistä, poistoja ja konservointia kestävään suuntaan. - Museovirasto on laatinut oman ympäristöohjelman ja saanut ympäristösertifikaatin Ekokompassi-ohjelman myötä. - Ensimmäiset museokohteet on hyväksytty osaksi Sustainable Travel Finland -ohjelmaa.
2026	- Korjaustaito.fi-sivusto on täydentynyt suunnitellusti, modernin rakennusperinnön korjaamiseen liittyvä sisältö on edelleen vahvistunut ja käyttäjämäärät kasvaneet. - Suurin osa museokohteista on liittynyt Sustainable Travel Finland -ohjelmaan.
2027	- Vastuullisuusraportin tulokset 2023-2026 on analysoitu ja tulokset viety toiminnan kehittämiseen. - Kansallismuseo avautuu ja on päässyt viimeisenä museokohteena mukaan Sustainable Travel Finland -ohjelmaan.

Kulttuurista moninaisuutta edistetään tavoitteellisin toimin ja panostetaan koko henkilökunnan jatkuvaan oppimiseen moninaisuutta koskevissa asioissa. Virasto toteuttaa moninaisuustyössään ministeriön moninaisuuden toimenpideohjelmassa tulossopimuskaudelle määrittämiä toimenpiteitä.

Tulostavoite 12 (TAE): Suomen kansallismuseo vahvistaa toiminnallaan ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa hyviä väestösuhteita, kulttuurista moninaisuutta, kulttuurien välistä ymmärrystä sekä yhdenvertaista osallisuutta kulttuuriin ja yhteiskuntaan.	
2024	Suomen kansallismuseon toteuttamilla piloteilla on luotu uusia toimintamalleja moninaisten kulttuuri-identiteettien tueksi ja kulttuurienvälisen ymmärryksen lisäämiseksi.
2025	Yhteistyöhankkeet eri toimijoiden kanssa ovat lisänneet vähemmistöjen näkyvyyttä ja ymmärrystä moninaisuudesta voimavarana.
2026	Suomen kansallismuseon kansainvälinen yhteistyö kulttuuriesineiden palauttamisen hyvien käytäntöjen edistämiseksi on vahvistunut.
2027	Suomen kansallismuseo on kansainvälisessä toiminnassaan herättänyt keskustelua ja lisännyt tietoa kulttuuriesineiden palauttamisten yhteiskunnallisista merkityksistä.

Toiminnallisen tehokkuuden sekä tuotosten ja laadunhallinnan tavoitteet¹

	Toteuma 2022	Arvio 2023	Tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	
Museoviraston toiminta on tuottavaa ja tehokasta							
Museo- ja linnassakäynnin keskihinta, euroa*	2,93	3,2	4,3	4,3	4,3	4,3	TAE
Museo- ja linnassakäynnin keskitulo, euroa*	4,72	4,5	4,5	4,5	4,5	4,7	TAE

¹ Taulukossa ei ole otettu vielä huomioon mahdollisia valtionhallinnon tuottavuusohjelman tai virastorakennemuutosten vaikutuksia

Valtionavustusten päätöksittelyyn käytetty aika (t/saapunut hakemus)	2,05	3	2,5	2,2	2	2	KIEKU ja avustustilasto
Toimitilakustannukset, e **	25 809 696	26 700 000	29 400 000	29 000 000	30 000 000	33 300 000	HTH, tilinpäätös
Museoviraston aineistoja ja palveluita käytetään aktiivisesti	Toteuma 2022	Arvio 2023	Tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	
Museoiden ja linnojen kokonaiskävijämäärä*	660 860	600 000	515 000	565 000	564 000	964 000*	TAE
Asiakaskäyntien määrä (kokoelmat, arkisto ja kirjasto: fyysiset ja sähköiset kontaktit)	3 421	5 000	3 200	3 700	5 700	5 900	Kävijä-seuranta
Objektien katselumäärät Finna-palvelussa, kpl	1 387 063	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	TAE
Sähköisesti luetteloitujen objektien saatavuus Finna-palvelussa, kpl	353 994	375 000	390 000	450 000	500 000	580 000	TAE
Museovirasto tarjoaa asiakaslähtöisiä palveluita ajantasaisesti (läpimenoajat, asiakaspalaute)	Toteuma 2022	Arvio 2023	Tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	
Tutkimuslupien käsittelyaika (MML), vrk***	9	30	30	50	50	40	VirastoVahva
Sähköisten palveluiden käyttöaste on korkea (avustukset).	Toteuma 2022	Arvio 2023	Tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	
Avustushakemuksista sähköisen asioinnin kautta %	84	88	90	90	92	95	Avustustilastot

* Kansallismuseon kokonaiskävijämäärään sekä museokäynnin keskihintaa ja -tuloon vaikuttaa voimakkaasti vv. 2023-2026 Kansallismuseon laajennus- ja peruskorjaushanke, jonka johdosta kohde on kiinni.

** Kokonaiskustannukset kaikista toimitiloista, mom. 20. Kustannusarvioissa on huomioitu indeksien vaikutukset, Orimattilan keskusvarastosta luopuminen 2025, Sturenkatu 2a:sta luopuminen 2026 sekä Kansallismuseon vuokranmaksun alku 2026.

*** Arkeologisen kulttuuriperinnön laki voimaan (aikaisintaan) 2025, jolloin lupaprosessiin tulee lisää vaiheita. Kehittämällä automatisaatiota saisimme vuonna 2027 kirittyä käsittelyaikaa.

4 Voimavarojen hallinta

Voimavarojen hallinnan laadulliset tavoitteet

Viraston tulee arvioida Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomuksen kilpailulain toimeenpanosta (4/2021) suositusten mukaisesti oman toimintansa kilpailullista luonnetta oikeudellisesta näkökulmasta ja arvioinnin perusteet tulee dokumentoida sisäisen valvonnan kannalta asianmukaisesti ja riittävän korkealla organisaatiotasolla. Toimintaa tulee arvioida säännöllisesti ja tarvittaessa myös korjata aiempaa arviota. Viraston tulee huolehtia, että kilpailullinen toiminta on kirjanpidollisesti eriytetty kilpailulain 4 a luvun mukaisesti.

	Toteuma 2022	Arvio 2023	Tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	
Hankintastrategian tavoitteet on toteutettu suunnitellusti (%)	20	37	66	77	89	<i>Asetetaan erikseen</i>	Hankinta-strategia-seuranta

Voimavarojen hallinnan määrälliset tavoitteet²

	Toteuma 2022	Arvio 2023	Tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	
Henkilötyövuodet (perustoimintamenot, htv)*	288	299	299	280	271	296	Tahti
Työtyytyväisyysindeksi (VM Baro)	3,86	3,8	3,7	3,7	3,7	3,7	VMBaro
Sairauspoissaolot (pv/htv)	7,7	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	Tahti
Koulutuspäivät (työpäiviä/htv)	2,7	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	Tahti
Johtaminen (VM Baron johtajuusindeksi)	3,65	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	VMBaro
Tilat (tilatehokkuus m ² /hlö)**	18,97	17,3	11,75	12,55	8,97	10,14	TAE
Taloushallinnon raportoitu työmäärä (htv) suhteessa kirjanpitoyksikön kokonaishenkilötyövuosiin (%)	2,31	2	1,07	1,06	1,05	1,05	Tutkihallintoa.fi
Tiedot tilinpäätöksissä oikeita ja riittäviä (VTV:n havainnot tilinpäätökseen ja tietojen oikeellisuuteen liittyen (kpl)).	0	0	0	0	0	0	Tilintarkastus
Sisäinen valvonta kirjanpitoyksiköissä toimivaa (talouden hoidon näkökulmasta) (VTV:n havainnot sisäisen valvonnan osalta (kpl)).	0	0	0	0	0	0	VTV:n valvonta

*Ei sisällä muinaismuistolain 15 §:n ja 13 §:n velvoittamana ulkopuolisella rahoituksella tuotettujen tutkimusten osuutta (vuonna 2022 n. 7 htv)

** Toimistotila/kokonais-HTV (toimintamenot). Vain toimistotilat huomioitu, mukaan ei ole laskettu kansallisen kulttuuriomaisuuden esittelyyn ja kokoelmien säilyttämiseen varattuja tiloja. Toimistotila-arvio 2023: 5 465 m², 2024: 3 513, 2025: 3513, 2026: 2430, 2027: 3000.

² Taulukossa ei ole otettu vielä huomioon mahdollisia valtionhallinnon tuottavuusohjelman tai virastorakennemuutosten vaikutuksia

TOIMINNAN RAHOITUS (1 000 €)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Viraston toimintamenomomentti	TP	Arvio/Tavoite	Arvio	Kehys	Kehys	Kehys
Siirtynyt edelliseltä vuodelta (arvio)	3 388	2 910	2 688	279	0	0
TA ja LTAt / kehys	24 181	25 057	26 491	24 622	26 121	20 721
Käytettävissä oleva rahoitus	27 569	27 967	29 179	24 901	26 121	20 721
Menot	32 414	34 461	36 300	32 601	33 821	29 921
Tulot	7 755	7 952	7 400	7 700	7 700	9 200
Nettomenot	24 659	26 509	28 900	24 901	26 121	20 721
Siirtyy seuraavalle vuodelle (arvio)	2 910	1 458	279	0	0	0

Määrärahatarpeet (1 000 €)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Suomen kansallismuseon toimintamäärärahojen tason tarkistaminen ja Kansallismuseon väliaikaisesta sulkemisesta johtuva määrärahatarve				1 387	2 439	1 004
Muu pakollinen määrärahatarve (sopeutustarve; vähennetty palvelujen ostoista)				1 191	1 140	2 075

Laskelma ei huomioi MmL:n mukaisesta kilpailullisesta toiminnasta luopumista.

Arviot (tulot ja menot) sisältävät huomattavan paljon epävarmuutta mm. meneillään olevien suurten tilahankkeiden takia (mm. Kansallismuseon laajennus, jolloin museo suljettuna, vuosina 2023–2026; Kokoelmakeskuksen laajennus, minkä aikataulu vaikuttaa vuokratuloihin olennaisesti). Arvio siirtyneistä vuonna 2024 sisältää myös ennakat.

Vuokrien indeksikorotuksia ei ole huomioitu kehyskaudelle inflaatiotasoon liittyvän epävarmuuden takia.

Kehystietojen rahoitus on tarkistetun kehysten 2025–2027 mukainen. Vuosien alijäämäärvioon vaikuttaa JTS 2025–2028 -ehdotuksessa mukana olevat asiat. Esim. Kansallismuseon toiminnan turvaamista ja kehittämistä koskeva puuttuva lisärahoitus sisältyy alijäämään.

Taulukossa ei ole otettu vielä huomioon mahdollisia valtionhallinnon tuottavuusohjelman tai virastorakenneuudistuksen vaikutuksia.

TOIMINNAN RAHOITUS Kaikki viraston käytettävissä olevat momentit (1000 euroa)	2022 TP	2023 Arvio	2024 TA/arvio	2025 Kehys	2026 Kehys	2027 Kehys
Viraston pääasiallinen toimintamenomomentti 29.01.12, nettorahoitus (Sisältää siirtomäärärahat pl. kehystiedoissa)	27 569	27 967	29 179	24 622	26 121	20 721
Viraston momentti 29.80.20 rahoitus (Sisältää siirtomäärärahat pl. kehystiedoissa)	17 987	18 910	19 655	20 567	25 507	25 507
Viraston momentti 29.80.50 rahoitus valtionavustuksia varten*	3 217	3 205	4 548	4 548	4 548	4 548
Viraston momentti 29.80.75.1 rahoitus	1 105	949	1 149	1 149	1 149	1 149
Viraston valtuus 22606298004 Kokoelma- ja konservointikeskuksen laajennusosan vuokrasopimus 2024–2038	29 250					
Viraston valtuus 23606298020 Kansallismuseon vuokrasopimus 2026–2040	-	144 000				

*Määräraha voi muuttua pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan sisältyvän valtionavustusleikkausten kohdistusten selvittyä. Vuosina 2022 ja 2023 mom. 29.80.52.08.4. ei sisällä käyttöönotettavia momentteja 4.21.29.80.50.12 (näyttelypalkkio 2022), 4.22.29.80.50.11, 29.80.50.08 (näyttelypalkkiot 2023) tai 29.80.52.05 (kulttuurireittihankkeet 2023).

Valtuudet esitetty tässä käytön mukaan ilman indeksikorotuksia.

Kehystietojen rahoitus on tarkistetun kehyksen 2025–2027 mukainen.

Taulukossa ei ole otettu vielä huomioon mahdollisia valtionhallinnon tuottavuusohjelman tai virastorakennemuutosten vaikutuksia.

TULOJEN JA MENOJEN ERITTELY (1 000 €)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Viraston toimintamomentti	TP	Arvio/Tavoite	Arvio	Kehys	Kehys	Kehys
Henkilöstökulut	16 118	17 342	17 600	17 000	15 700	15 700
Toimitilavuokrat	7 397	7 974	10 140	9 240	7 140	7 140
Palvelujen ostokulut*	6 049	6 524	6 560	4 361	3 581	5 081
Muut kulut**	2 297	2 121	2 000	2 000	2 000	2 000
Investointimenot	553	500			5 400	
Bruttomenot	32 414	34 461	36 300	32 601	33 821	29 921
Maksullisen toiminnan tuotot	5 820	6 152	4 200	4 200	4 200	5 700
Muut tuotot	1 935	1 800	3 200	3 500	3 500	3 500
Bruttotulot	7 755	7 952	7 400	7 700	7 700	9 200
Nettokäyttö/-käyttöarvo	24 659	26 509	28 900	24 901	26 121	20 721
Siirtynyt/siirtyy edelliseltä vuodelta(arvio)	3 388	2 910	2 688	279		
TP/TA/TAE	24 181	25 057	26 491	24 622	26 121	20 721
Käytettävissä yhteensä	27 569	27 967	29 179	24 901	26 121	20 721
Siirtyy seuraavalle vuodelle (arvio)	2 910	1 458	279	0	0	0

Määrärahatarpeet (1 000 €)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Suomen kansallismuseon toimintamäärärahojen tason tarkistaminen ja Kansallismuseon väliaikaisesta sulkemisesta johtuva määrärahatarve				1 387	2 439	1 004
Muu pakollinen määrärahatarve (sopeutustarve; vähennetty palvelujen ostoista)				1 191	1 140	2 075

*Sisältää muut vuokrat kuin toimitilavuokrat

**Sisältää aineet, tarvikkeet ja tavarat muiden kulujen lisäksi

Laskelma ei huomioi MmL:n mukaisesta kilpailullisesta toiminnasta luopumista.

Arviot (tulot ja menot) sisältävät huomattavan paljon epävarmuutta mm. meneillään olevien suurten tilahankkeiden takia (mm. Kansallismuseon laajennus, jolloin museo suljettuna, vuosina 2023–2026; Kokoelmakeskuksen laajennus, minkä aikataulu vaikuttaa vuokratuloihin olennaisesti).

Arvio siirtyneistä vuonna 2024 sisältää myös ennakot.

Vuokrien indeksikorotuksia ei ole huomioitu kehyskaudelle inflaatiotasoon liittyvän epävarmuuden takia.

Kehystietojen rahoitus on tarkistetun kehyksen 2025–2027 mukainen. Vuosien alijäämääräarvoon vaikuttaa JTS 2025-2028 - ehdotuksessa mukana olevat asiat. Esim. Kansallismuseon toiminnan turvaamista ja kehittämistä koskeva puuttuva lisärahoitus sisältyy alijäämään.

Taulukossa ei ole otettu vielä huomioon mahdollisia valtionhallinnon tuottavuusohjelman tai virastorakennemuutosten vaikutuksia.

TULOJEN JA MENOJEN ERITELY (1 000 €)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Viraston toimintamenomomentti ja ns. vuokramenomomentti 20	TP	Arvio/Tavoite	Arvio	Kehys	Kehys	Kehys
Henkilöstökulut	16 118	17 342	17 600	17 000	15 700	15 700
Toimitilavuokratulut	24 232	26 645	29 440	28 540	26 440	31 190
Palvelujen ostokulut*	7 169	6 524	6 560	4 361	3 581	5 081
Muut kulut**	2 330	2 121	2 000	2 000	2 000	2 000
Investointimenot	553	500			5 400	
Bruttomenot	50 402	53 132	55 600	51 901	53 121	53 971
Maksullisen toiminnan tuotot	5 820	6 152	4 200	4 200	4 200	5 700
Muut tuotot	1 935	1 800	3 200	3 500	3 500	3 500
Bruttotulot	7 755	7 952	7 400	7 700	7 700	9 200
Nettokäyttö/-käyttöarvo	42 647	45 180	48 200	44 201	45 421	44 771
Siirtynyt/siirtyy edelliseltä vuodelta(arvio)	4 520	3 318	2 927	634		
TP/TA/TAE	41 445	43 559	45 907	45 189	46 878	46 228
Käytettävissä yhteensä	45 965	46 877	48 834	45 823	46 878	46 228
Siirtyy seuraavalle vuodelle (arvio)	3 318	1 697	634	1 622	1 457	1 457

Määrärahatarpeet (1 000 €) toimintamenomomentille	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Suomen kansallismuseon toimintamäärärahojen tason tarkistaminen ja Kansallismuseon väliaikaisesta sulkemisesta johtuva määrärahatarve				1 387	2 439	1 004
Muu pakollinen määrärahatarve (sopeutustarve; vähennetty palvelujen ostoista)				1 191	1 140	2 075

*Sisältää muut vuokrat kuin toimitilavuokrat

**sisältää aineet, tarvikkeet ja tavarat muiden kulujen lisäksi

Laskelma ei huomioi MmL:n mukaisesta kilpailullisesta toiminnasta luopumista.

Arviot (tulot ja menot) sisältävät huomattavan paljon epävarmuutta mm. meneillään olevien suurten tilahankkeiden takia (mm. Kansallismuseon laajennus, jolloin museo suljettuna, vuosina 2023–2026; Kokoelmakeskuksen laajennus, minkä aikataulu vaikuttaa vuokratuloihin olennaisesti).

Arvio siirtyneistä vuonna 2024 sisältää myös ennakot.

Vuokrien indeksikorotuksia ei ole huomioitu kehyskaudelle inflaatiotasoon liittyvän epävarmuuden takia.

Vuodelta 2026 poistettu momentin 20 kehysistä vertailukelpoisuuden takia vuokra 4 750 M€. Oletus, että Kansallismuseon laajennuksen vuokramenot alkavat vuodesta 2027.

Momentin 20 määrärahat ovat käytettävissä vain tiettyyn, rajattuun tarkoitukseen.

Kehystietojen rahoitus on tarkistetun kehysen 2025–2027 mukainen. Vuosien alijäämäärvioon vaikuttaa JTS 2025-2028 -ehdotuksessa mukana olevat asiat. Esim. Kansallismuseon toiminnan turvaamista ja kehittämistä koskeva puuttuva lisärahoitus sisältyy alijäämään.

Taulukossa ei ole otettu vielä huomioon mahdollisia valtionhallinnon tuottavuusohjelman tai virastorakenneuudistuksen vaikutuksia.

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Viraston tulossopimus on laadittu vuosille 2024-2027 ja vuosittain tehdään sopimukseen välttämättömät muutokset toimintaympäristön muutoksia vastaavaksi.

Virasto raportoi opetus- ja kulttuuriministeriölle edellä esitettyjen tavoitteiden, myös konkreettisten toimien, saavuttamisesta ja määrärahojen käytöstä sekä vaikuttavuudesta vuosittain tilinpäätösasiakirjassaan ja ministeriön tilinpäätöksessä koskien kirjanpitoyksiköjä. Ministeriö antaa talousarvioasetuksessa tarkoitetun kannanoton viraston tilinpäätöksestä.

Tavoitteiden toteutumista tarkastellaan tulosneuvottelujen yhteydessä sekä virastokohtaisissa tapaamisissa. Viraston tulee raportoida erityisesti tavoitteista jäämisestä ja syistä tähän. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja virasto seuraavat tavoitteiden toteutumista ja määrärahojen riittävyyttä ja ryhtyvät toimenpiteisiin, mikäli tavoitteita ei pystytä saavuttamaan virastolle osoitetuilla resursseilla.

Virasto julkaisee tulossopimuksen Valtiokonttorin määräyksen (VK/114329/00.00.01.06.00/2021) mukaisesti Tutkihallintoa.fi-palvelussa verkkolinkityksiä käyttäen viimeistään viikon kuluttua tulossopimusten hyväksymisestä.

Helsinki 23.1.2024

Ylijohtaja Riitta Kaivosoja

Pääjohtaja Tiina Merisalo

Kulttuuriasianneuvos Eeva Teräsvirta

Ylijohtaja Elina Anttila